KCB NU

KCB 75 JAAR

Het KunstenaarsCentrumBergen (KCB) werd opgericht in 1947. Tot de initiatiefnemers behoorden Charley Toorop en Adriaan Roland Holst. Doel was het ondersteunen van hier wonende kunstenaars, met name de jongeren, en het beschikbaar stellen van expositieruimte. Alle disciplines waren welkom. Naast beeldend kunstenaars, literatoren en musici konden ook theatermakers, cineasten, textielkunstenaars, edelsmeden, keramisten, fotografen en poppenspelers 'werkend lid' worden.
De meeste kunstenaars in Bergen en Schoorl, ook die van de oudere generatie, sloten zich aan. Daarnaast kende de Stichting "kunstlievende leden" en donateurs. Ieder jaar werd een Nieuwjaarsprent verspreid, ontworpen door één van de werkende leden. Ieder jaar werd ook een kunstwerk aangekocht, waarmee de basis werd gelegd voor de huidige collectie van Museum Kranenburgh.

© Karen Opstelten

Het KCB verwierf een eigen expositieruimte in 1949 in de oude doorrijstal van De Rustende Jager, die later verbouwd zou worden tot Taverne. Voor grotere tentoonstellingen werd vanaf 1960 ook Huize Kranenburgh gebruikt. Vanaf 1964 was de kunstzaal gevestigd op Plein 7, waar Bep Reijers en Cécile Kuijten jarenlang optraden als gastvrouw. Daar werd tevens de Kunstuitleen ondergebracht, terwijl er ruimte werd geboden aan concerten, cursussen, lezingen, literaire avonden en maandelijkse salons door en voor de leden.

's Zomers waren er kunstmarkten "vóór de deur". Er werden acht à tien tentoonstellingen per jaar gehouden, begeleid door kleine catalogi en een nieuwsbulletin, dat vanaf 1995 de naam Plein Zeven droeg. Het bestand van "werkende leden" werd uitgebreid met kunstenaars van ver buiten Bergen, wier werk aansloot bij de mentaliteit van het KCB – de nog enige Stichting-met-leden in Nederland.
Reuring was er altijd – in alle betekenissen van het woord. Oók rond het vertrek van Plein 7. Nadat de gemeenteraad had besloten om de Bergense kunstinstellingen samen te voegen, verhuisde het KCB in 2013 naar zijn derde locatie – in het sinds 1993 als volwaardig museum functionerende Kranenburgh. Daarbij behield het, als mede-gebruiker van het fors uitgebreide gebouw, zijn zelfstandigheid. Hoewel minder zichtbaar dan op het Plein kon het zijn eigen taak en doelstellingen handhaven in de exposities van leden. Dit zijn meestal groepstentoonstellingen met steeds wisselende en boeiende thema's. Het bulletin kreeg een nieuwe naam: KCB*NU ('NieuwsUitgave').
Zo bleef de club 75 jaar jong.

Frits David Zeiler

AFORISME
Dan ben je al een driekwart eeuw en nog springlevend.

Café restaurant De Rustende Jager aan de Breelaan hoek Karel de Grootelaan. In de voormalige doorrijstal (rechts) was het KCB gevestigd van 1949 tot 1960.
Op het gevelbord staat 'TENTOONSTELLING'. Tegenwoordig is op deze plek café Taveerne gevestigd.

Voorgevel van Plein 7 circa 1975. Boven de ingang drie borden met een letter K, C en B. Later werden de borden boven de ingang vervangen door een ander kunstwerk van Nico van Straalen.

SOCIËTEIT

Elke laatste vrijdag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) soos van kwart over vijf tot half acht. Elkaar weer ontmoeten, genieten van de meegebrachte hapjes en met altijd als middelpunt een kunstenaar die een presentatie geeft van zijn of haar werk.

Programma voor de komende maanden:
- 30 september **Gígja Reynisdóttir** presentatie van haar werk
- 30 oktober **(zondag!)** 17:00 – 19:30 extra feestelijke soos in het kader van de afsluiting van de jubileumviering met medewerking van Tirza Winkelman (dance performance)
- 25 november **Philip Wiesman** met een presentatie over Piet Mondriaan
- 30 december **Peter van den Berg** presentatie over René Descartes

CONCERT 2 OKTOBER

IN MEMORIAM NOOR STERNHEIM 1943 - 2022

foto Cees Noort

Wie kent haar etsen niet? Die waarin Sjors, de foxterriër, altijd de hoofdrol vervulde voordat Max – en later Cas – het overnamen. Ook haar kerstkaarten en linoleumsnedes, waarop altijd dieren figureerden, werden collector's items.
Noor was zeer betrokken bij het wel en wee van het KCB – waarvan ook haar man Jan Rodenburg nog korte tijd voorzitter is geweest – en was er kind aan huis. Zeker in de oude tijd dat de ronde tafel er nog stond en veel bekende kunstenaars aanschoven voor een koffie en een praatje. Of een borrel, later op de dag.

In 1976 werd het *Grafisch Genootschap Drukkerstroost* opgericht: een groep van ruim 20 grafici – allen ook lid van het KCB – waar Noor vanaf het begin deel van uitmaakte. Van 1983 tot 1992 was zij voorzitter. Een haast onmogelijke taak, maar met strakke hand wist zij deze groep ongeregelde kunstenaars bij de les te houden (door af en toe flink met de voorzittershamer op de tafel te slaan…).
Jarenlang was zij de spil van Drukkerstroost en gidste de leden door de vele exposities – tussen 1976 en 1997 meer dan 50! Ook maakte zij het *Drukkerstroostlied*, waarin alle (eigen)aardigheden van de leden aan bod kwamen… Het refrein: "Grafiek brengt troost, Drukkerstroost brengt grafiek!"
Na 1997 veranderde de samenstelling van Drukkerstroost. De groep werd gehalveerd en ook de naam veranderde en werd *Grafiekgroep Bergen*. Noor maakte hier geen deel meer van uit.

Op 20 april 2001 was zij te horen in het VPRO-radioprogramma *Gesproken Uitzicht*. Noor was zeer geëngageerd en had vaak een uitgesproken mening. Ze wist precies wat ze wel en niet wilde en volgde haar eigen spoor. Voor het KCB-bulletin *Plein 7* interviewde Noor op haar eigen wijze veel kunstenaars en maakte hierbij zelf de foto's.

Wij hebben op 19 augustus afscheid genomen van een bevlogen en geliefde vriendin en collega.

Madeleine Leddy

IN MEMORIAM KEES DE KORT 1934 - 2022

Kees' getekende bijbelverhalen genoten internationale roem. Een groot succes was de *Kijkbijbel*, een bundeling van zijn 28 boekjes met tekeningen en eenvoudige tekstregels.

Onderscheidingen en prijzen bij de vleet: Ridder in de orde van Oranje-Nassau, een persoonlijke uitnodiging van de Paus, eregast bij de Hoogmis op het St. Pietersplein, enz.
Een roemruchte, licht bizarre carrière. Opvallend dat al die internationale loftuitingen, hoe terecht ze ook waren, altijd zijn bijbeltekeningen betroffen. Dat was ook weer zo tijdens de herdenkingsbijeenkomst in de Ruïnekerk in Bergen.

Maar binnen het KCB, waarvan Kees erelid was, zag je dat allemaal niet. Wij spraken

elkaar, bijvoorbeeld bij openingen, als schilderende collega's.
En wat zegt Wikipedia? Hetzelfde, maar in het allerlaatste zinnetje staat dit: "Een seculier thema binnen zijn werk vormen varkens."
Van dit on-bijbelse beest werd internationaal weggekeken! Die varkens van hem, één of enkele op groot formaat doek, fascineerden me veel meer en dat was ook bij andere collega's het geval. Die varkens stonden of lagen aards en zelfingenomen in "doormengde" verflagen afgebeeld. Een bijna wreed realistische weergave van een goeiige onnozelheid.
Kees trof het wezen van het beest, een varken dat zichzelf genoeg is. Dat schilderde hij, dat obsedeerde hem.
Daarom hield ik van hem.

Met verdriet hebben we afscheid genomen van een dierbare vriend en collega.

Michiel Hertroys

JUBILEUMTENTOONSTELLING

We leven in een onrustige tijd. Vraagstukken als technologische ontwikkelingen, immigratie, polarisatie en verschuivende opvattingen over man-vrouw en gender dringen zich aan ons op. Bovenal overheerst het klimaatprobleem – een dreiging die ons dwingt tot snel handelen.
Beslissingen die nu genomen worden zullen van essentieel belang blijken voor het voortbestaan van de natuur en daarmee voor ons leven en welzijn in de toekomst…

Het bovenstaande heeft de jubileumcommissie ertoe gebracht dit gegeven als thema in te zetten voor deze tentoonstelling en al onze leden uit te nodigen hieraan deel te nemen. Het resultaat mag er zijn: 108 kunstenaars hebben zich opgegeven en hun werk is te zien en te horen in alle ruimten van Huize Kranenburgh. Het museum heeft voor deze gelegenheid ook háár exporuimten aan ons beschikbaar gesteld, wat wij zeer op prijs stellen. Het geeft onze samenwerking extra kleur.

Op de volgende pagina’s vindt u een beschrijving van zowel de kunstenaars als hun werk.

De tentoonstelling loopt t/m 30 oktober en wordt op zondag 2 oktober feestelijk geopend door Adriaan van Dis. Verder is er de medewerking van Frits David Zeiler en de muzikale bijdrage van Kees Wieringa.

Kees Admiraal
Gretha Aerts
Harry Agema
Yvonne Alting
Dominique Ampe
Suzanne van Baarsen
Harry Beemsterboer
Eric Beets
Wil van Blokland
Jaap Borgers
Maartje Bos
Joke Burgman
Bram Bus
Elsbeth Cochius
Sonja Doevendans
Marianne Duif
Femmie Duiven
Eveline van Duyl
Fennanda Eleveld
Carla Ellens
Dien Jorien Geertsma
Maria Glandorf
Suzanne Glerum
Marjan de Glopper
Truus Groen
Ad Groot
Jan Grotenbreg
Dorry van Haersolte
Joop Haring
Jan van der Haven
Angelique Heffelaar
Anno van der Heide
Anneke Helder
Michiel Hertroys
Geertrui van Herwijnen
Annetta van den Heuvel
Joop Hollanders
Denise Holtkamp
Marcus van Hoorn
Horden & Schimmel
Nelleke Hulsen
Roland de Jong Orlando
Gea Karhof
Hans Kleinsman
Dorrit Klomp
Esther Koeman
Rob Komen
Marina van der Kooi
Gerda Kruimer
Helma Kuijper
Bill Kunst
Margje Kuyper
Peter Lassooy
Madeleine Leddy
Lucas Lelieveld
Leentje Linders
Anneke van der Mandele
Hans van Marwijk
Brett Meredith
Jolanda Meulendijks
Eveline Mooibroek
Susana Mulas Lastra
Nan Mulder
Dirck Nab
Malou Nahuys
Ursula Neubauer
Jadranka Njegovan
Ingeborg Oderwald
Theo Olthuis
Karin van Ommeren
Karen Opstelten
Ingerid Opstelten
John Ory
Simon Oud
Henk Padt
Noortje Peerdeman
Margo van der Pool
Frank Porcelijn
Ankie Postma
Fris van de Reep
Gígja Reynisdóttir
Carla Rump
Piep van Sante
Maria Schilder
Rob Schreefel
Ubaldo Sichi
Lies van der Sluis
Cees Smit
Joost Speet
Saskia Spitz
Clare van Stolk
Elly Stolwijk
Petra Talsma
Liesbet Tol
Peter H. Toxopeus
Babette Treumann
José van Tubergen
Tineke Tukker
Kees van Unen
Peter Verdonk
Nicole Verhalle
Sies Vrasdonk
Rob de Vries
Angelique van Wesemael
Philip Wiesman
Ludo Winkelman
Liesbeth van Woerden
Bastiaan Zuid

Kees Admiraal *(keesadmiraal.nl)*

'Al jaren is transparantie het leidend element in mijn werk. Een onderzoek in vele gedaantes, materialen en dragers. Een nieuwsgierigheid naar lijnenspellen in architectonische constructies en natuurmotieven, maar ook op landkaarten en stadsplattegronden en overal waar het zich aan mij opdringt.
De laatste jaren vooral vanuit de gedachte *il faut cultiver notre jardin*.

Ja, vooral vanuit die gedachte!'

Fernweh | potlood, stift op papier

Dominique Ampe

Natura Artis Magistra – De natuur is de leermeesteres van de kunst.

'Ik neem de natuur als uitgangspunt en als aanleiding voor mijn schilderijen. Bomen spelen daarin een inspiratieve rol. Zij zijn emotie en symboliseren met hun groei het leven – van geboorte en dood, van begin naar einde, van aarde naar hemel. Voor de toekomst is nieuwe aanplant nodig van bomen, die effectief blijven staan. Alleen dan kunnen ze hun waarde ten volle ontplooien. Bomen zijn intelligent, mooi, lief en goed.'

Bomen geven zuurstof | aquarel

Gretha Aerts *(gretha-aerts.nl)*

'De Commandobunker Kemmel – voor de West-Europese luchtverdediging in de Koude Oorlog – ligt meer dan 6 m onder de grond. Bovengronds is alleen een nietszeggend gebouwtje te zien voor ventilatie. Dit gebouwtje staat model voor de fabriek-achtige gebouwen, die van alles uitspugen in de lucht. Boven dit alles staan nog steeds sterren en net als na de catastrofe van Tsjernobyl zijn de gebouwen vernield, de mensen weggetrokken en herneemt de natuur na verloop van tijd weer zijn plaats.'

Sterren liegen niet | collage

Suzanne van Baarsen *(suzannevanbaarsen.com)*

'Met dit werk wil ik innerlijke stilte als sacrament voorstellen. Om sterk te staan in de onrustige wereld van nu – en een stevig fundament te kunnen bouwen voor de toekomst – denk ik dat het van belang is om de stilte in onszelf op te zoeken. Dit werk gaat over de reis naar binnen, over het ontdekken van innerlijke kracht en het bieden van weerstand tegen het lawaai van buiten. Tegelijkertijd gaat het ook over ons uitspreken – en het luisteren naar de eigen innerlijke waarheid.'

Tabernakel voor stilte |
haken, borduren, kralenwerk

Harry Agema *(agema-art.nl)*

Porselein is fantastisch om mee te werken, maar het wil nogal eens misgaan in de oven: scheurtjes, vervorming, kleuren die tegenvallen, glazuur dat op verkeerde plekken zit, enz.
Harry slaat deze misbaksels in scherven en bouwt daaruit weer totaal nieuwe objecten met een andere uitstraling. Naast keramist is hij ook graficus, sieradenmaker, schilder en beeldhouwer. Heel vaak werkt hij thematisch.

Verzameld geluk | porselein

Harry Beemsterboer *(hbeemsterboer.weebly.com)*

'Sinds 1975 ben ik bezig met fotografie. Mijn voorkeur ligt bij abstracte beelden en strak architectuurwerk. Steeds belangrijker voor mij wordt de eenvoud in het beeld. Door zorgvuldig mijn standpunt te kiezen richt ik mij alleen op de essentie en in de nabewerking ga ik dat verder accentueren. Bij het maken van een foto zijn vormen, lijnen en licht leidend. En zo ontstaan foto's die spanning opleveren, waardoor de kijker geprikkeld wordt om te kijken.'

Transitie |
print op Dibond

Yvonne Alting *(yvonnealting.nl)*

'De tijd verglijdt – zo is het heden in de toekomst verleden. Vaste cycli herhalen zich niet alleen in tijd maar ook in de natuur. Het ontstaan, de groei en bloei en de vergankelijkheid volgen elkaar telkens op.
Voor deze tentoonstelling heb ik me laten inspireren door de natuur. Het is een groep halfruimtelijke lijntekeningen geworden, waarvoor ik uiteenlopende materialen heb gebruikt. Deze lijnen zijn als het ware gevangen in transparante textiel die de kwetsbaarheid van de natuur symboliseert.'

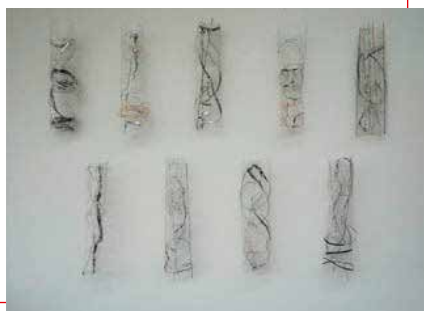

Ode aan de natuur |
assemblage

Eric Beets *(ericbeets.nl)*

'Mijn schilderij heeft als titel *Altijd Nu*. Volgens mij is er alleen het nu en dit werk benadrukt het vloeiende van elke ervaring. Niks staat dus onomstotelijk vast: Panta Rhei – alles stroomt, niets blijft…
Het licht in het schilderij stroomt vrij en onbegrensd, maar het heeft ook zijn eigen leven en wetten (compositie en zo), waar je wel – wil je "verstaanbaar" zijn – aan dient te voldoen. En dat doen we met plezier, want ik hou hartstochtelijk veel van schilderen.'

Altijd Nu | olie op doek

Wil van Blokland *(wilvanblokland.nl)*
'Vaak vraag ik me af: "Waar gaat het eigenlijk echt over?"

Waarom zoek ik in mijn werk de eenvoud, terwijl deze wereld zwaar is van informatie, nepnieuws en complexe structuren?

Het abstraheren helpt mij het leven beter te begrijpen – alle ruis verdwijnt en ik kom steeds dichter bij de essentie.'

Connection | zwarte klei, goudluster

Bram Bus *(brambus.info)*
'Als ik terugkijk op mijn eerdere werk, dan zie ik dat het werk een bepaalde kleur verlangt. In mijn nieuwe manier van werken ontdekte ik dat de kleur de vorm dicteert. Als ik me aan dat proces overgeef raakt het werk gelaagd en geslaagd, kleur en vorm vallen samen. Vervolgens kan de kijker er zijn eigen associatie op los laten.'

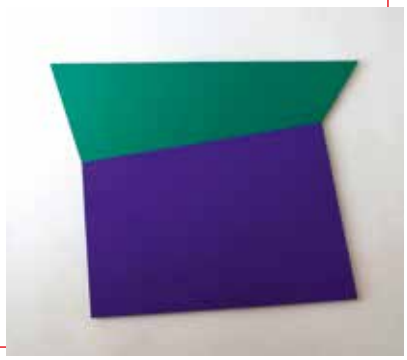

zonder titel | olieverf op aluminium

Jaap Borgers *(jaapborgers.nl)*
'Ja, mijn werk gaat vaak over verandering en tijd. Ons denken is gefixeerd op vooruitgang en ontwikkeling, maar wat we creëren zal langzaam verdwijnen. Deze installatie is gebaseerd op het contrast tussen vooruitgang en destructie. De mens is altijd bezig de dingen beter en mooier te maken maar werkt tegelijkertijd aan zijn eigen vernietiging.'

Army Dreamers | installatie

Elsbeth Cochius *(elsbethcochius.com)*
'De continenten drogen uit omdat het land hoger ligt dan de zee. Water stroomt altijd naar het laagste punt. Gelukkig hebben we de bossen, daarboven blijft een deel van de neerslag hangen. Bomen gebruiken water, dat ze afgeven aan de lucht, waardoor nieuwe wolken ontstaan die landinwaarts trekken en leegregenen. Randvoorwaarde is dat er, van zee tot de verste uithoek van de aarde, bos moet zijn. Laten we vanaf nu over de hele wereld elke dag een boom planten zodat de aarde leefbaar blijft in de toekomst.'

Woud der zuchten | linoleumsnede

Maartje Bos *(maartjebos.nl)*
'Mijn sculpturen geven balans.
Balans voor de wereld en voor mijzelf.
Men heeft kunst nodig als tegenhanger voor de verharding in de samenleving.
Kunst geeft betekenis en is voeding voor de ziel – iets dat we langzaam lijken kwijt te raken.
Daarom denk ik dat je het, afgezien van hun minimalistische en eigentijdse uitstraling, met recht hedendaagse kunst kunt noemen.'

Louis | cellenbeton, acrylhars

Sonja Doevendans *(sonjadoevendans.nl)*
'In mijn werk staan de natuur en het klimaat centraal. Wat is het effect van menselijk handelen op deze planeet? Hoe we met de dingen en dieren om ons heen omgaan, heeft direct gevolgen voor de toekomst.
Dit thema breng ik abstract tot leven in mijn schilderijen. De schilderijen zijn deel van een serie: *Icewater*. In deze serie wordt gebruik gemaakt van verschillende verfsoorten en van meerdere technieken, zoals vloeien, druipen en blazen.'

Icecubes | mixed media op doek

Joke Burgman *(jokeburgman.nl)*
'Het thema van deze expositie is al meer dan 25 jaar mijn onderwerp. Ik werk in een abstraherende beeldtaal met figuratieve associaties over wat de natuur met mij doet. De vormen en kleuren in mijn werk verhalen over de kracht en energie van de plantaardige en dierlijke organismen, waar we afhankelijk van zijn.
Sinds enkele jaren maak ik apocalyptische tekeningen. Dit perspectief werk ik eveneens uit op doek. Ik schilder met acrylverf wat, met behulp van medium, mij een intensieve uitdrukking biedt.'

Organische Deformatie | acryl op doek

Marianne Duif *(marianne-duif.nl)*
'Na decennia monumentaal geschilderd te hebben, maak ik sinds een aantal jaren borduurwerk. Soms combineer ik de twee. Daar waar ik bij olieverf in herhaling viel, ontdek ik bij het borduren elke dag iets nieuws.
Mijn onderwerpen liggen als vanouds dicht bij mezelf. Het landschap waarin ik me beweeg, beelden die ik in het echt of op foto tegenkom, de issues waarmee ik rondloop. Bijvoorbeeld hoe wij mensen ons verhouden tot de omgeving, als superieure wezens. Dat vind ik nogal lachwekkend en schrijnend tegelijk.'

Move, you sexy mother fucker! | borduurwerk op linnen

Femmie Duiven *(femmieduiven.nl)*

'Als kunstenaar ga ik uit van mijn persoonlijke ervaringen en herinneringen, waarbij de relatie tussen het menselijk lichaam en het landschap een steeds terugkerend thema is. Zintuiglijke ervaringen zijn voor mij een aanleiding tot beelden.
Ik geef ze een huid, vaak van textiel, die verleidelijk, sensueel en uitdagend is. Een huid die de zintuigen prikkelt en niet zo zeer in rationele zin, als wel gevoelsmatig ervaren wordt. Mijn beelden verbinden zowel het menselijke, het gecultiveerde, als de natuur met zijn niet te duiden krachten en eigenschappen.'

Silky Memories | zijde, rubber, parelmoer

Dien Jorien Geertsma *(dinnz.nl)*

'*Lost Mountain* verwijst naar het smelten van gletsjers als gevolg van de klimaatverandering. Op IJsland, waar de inspiratiebron voor dit werk ligt, is het proces van terugtrekken van eeuwenoude gletsjers duidelijk waar te nemen. Diverse ruimtelijke keramische objecten, rotsachtige brokken van een bergmassief, zijn min of meer in een cirkel opgesteld op de vloer. Je ziet dat ze ooit deel uitmaakten van een groter geheel. De rotsfragmenten vormen het enige wat rest van wat ooit een machtige met ijs bedekte berg was.'

Lost Mountain (detail) | keramiek

Eveline van Duyl *(evelinevanduyl.com)*

'Wat denk ik? Wat zeggen mijn woorden? Ik weet het niet, dus maak ik beelden. Wellicht zeggen die wat ik denk en voel. Wat zegt jóuw mond? Ik kijk naar de bewegingen die je lippen maken als je praat en misschien hoor ik niet eens meer je woorden, maar ik weet: je bent lief – of juist niet. Is dat wel het juiste woord? Eh… misschien maak ik je mond en zet die in een gezicht. En als het goed is, zegt dat gezicht het…'

Holy Anna | hout, olie, acryl

Maria Glandorf *(mariaglandorf.dds.nl)*

'In onze wereld werken krachten op elkaar in – daaruit vormt zich een maatschappij. Intussen bevinden we ons in een samenleving die een vorm aanneemt en die steeds in beweging is. Beschaving noemen we die soms. Beschouwing blijft geboden, bijschaving gewenst, waakzaamheid van wezenlijk belang.
In het wordende nu overzien we slechts een deel, een deel van het geheel - pars pro toto.'

Pars pro toto | portlandcement

Fennanda Eleveld *(fennandaeleveld.nl)*

'De zee, een golf, stromend water, een snelstromende rivier, smeltend water op bergen, schuimende watervallen, kleine stille meertjes in een duinvallei, onpeilbaar water. Ze zijn in mijn waterwerk aanleiding voor een vertolking op het doek in gemengde techniek of in inkt. Het gaat mij om het moment waarop het geziene – licht op het water, een golf, een weerkaatsing, een rimpeling – zijn letterlijke betekenis overstijgt en daarna gevangen wordt in een krachtig beeld.'

Maanlicht op water | gemengde techniek op doek

Suzanne Glerum *(suzanneglerum.nl)*

Van de schoonheid en de troost.

'Mijn Kleigronden zijn ontstaan uit een puur visuele ontroering. Het beeld van de omgeploegde klei roept bij mij een enorme emotie op. Het is muziek, het is ritme, het is abstract expressionisme, het is Van Gogh en het is het landschap waarin ik ben opgegroeid. Het schilderen ervan maakt mij los van de dagelijkse werkelijkheid en verheft mij. Ik hoop bij anderen dezelfde emotie op te wekken. Juist in tijden van ontwrichting biedt kunst houvast en hoop.'

De Kleigronden | olie op doek

Carla Ellens *(carlaellens.com)*

'Geen groene weides en geen beboste gebieden meer, alles verdreven door rook en vuur.
Wat resteert is slechts een mystiek landschap, waar géén leven meer mogelijk is.
De hitte is ondraaglijk, een gedeelte van de wereld is verwoest door ons gedrag. Een landschap, verteerd door die enorme hitte – een landschap zonder de mens, dieren, planten en bomen…
Willen wij dit? Voor onze kinderen, kleinkinderen, en onze *Toekomst Nu* als mens? Wij moeten NU veranderen. Onze wereld, onze toekomst staat letterlijk in brand.'

Global Heating | hybride fotografie

Marjan de Glopper (Utrecht, 1936) – o.a. Ecole de la Ville de Paris, Kunstnijverheidsschool Amsterdam, Hoger Instituut voor Schone Kunsten Antwerpen.

…en als je kijkt met haar ogen – ze laat je altijd meekijken – kun je zien hoe mooi vaak van alles is, hoe bijzonder. En besef je plotseling ook wat er allemaal zichtbaar wordt op een schilderij, maar dan wel door háár geschilderd, en valt je des te meer op hoe in kindergezichten – "zó moeilijk" – door de ogen vaak al een volwassene de wereld inkijkt. (Mischa de Vreede)

Emile Zola et fils | olie op doek

Truus Groen *(truusgroen.nl)*

'De Haagse Beek is ruimtelijk en ecologisch gezien een kleine aanwezigheid. Een eeuwenoud waterstroompje, dat ontspringt in Kijkduin en meandert naar de Hofvijfer. In deze tijd van milieubewustzijn komt deze bescheiden aanwezigheid naar voren als een groene ader van de stad met grote symbolische waarde. De waardering voor de Haagse Beek *nu*, gaat over de *toekomst* van de stad.
Ik heb foto's gemaakt van de oevers – deze samengebracht in een drieluik van collages en ingevuld met schilderwerk. Opnieuw het beeld van beekjes en hun oeverbegroeing.'

Haagse Beek | acryl

Ad Groot *(adgroot.nl)*

'Het eerste wat bij mijn schilderijen opvalt, is de verfbehandeling en de rijkdom aan structuur. Het ontstaansproces is een van de allerbelangrijkste aspecten. Het thema landschap is leidend in mijn werk.
Schommelend op de grens van figuratief en abstract schep ik een imaginaire wereld waarin compositie en kleur evenwicht zoeken.'

Zilverlicht |
olie op doek (niet opgespannen)

Jan Grotenbreg *(jangrotenbreg.nl)*

'De zondvloed, normaal veroorzaakt door de aantrekking van de zon, wordt in dit schilderij veroorzaakt door de mens. Vormgegeven door een golf, die alles dreigt te overspoelen en de mens die de aarde probeert te redden door deze op zijn schouders mee te torsen. Gelijk de Griekse god Atlas die door Zeus gestraft werd, omdat hij de kant van de Titanen koos. De mens echter wordt gestraft doordat hij handelde zonder respect voor de aarde en zal haar moeten dragen totdat hij tot inzicht is gekomen.'

De Zondvloed |
acryl, cement op doek

Dorry van Haersolte *(dorryvanhaersolte.nl)*

'Voor dit werk heb ik gekozen voor 18e eeuws papier, uit respect voor oud materiaal met een patina. De sporen van verval op het papier volg ik met grafiet.
Tijd als de ruimtelijke afstand, alle bewegingen als afzonderlijke fragmenten – van een moment waarin de verschijningsvormen al besloten liggen. De herinnering aan dat wat gezien is, bepaalt het beeld dat opnieuw wordt gezien. Langdurig aandachtig kijken laat de toeschouwer de minimale veranderingen ontdekken. Essentieel is het tegelijkertijd kennen en zijn van de ruimte.'

Sauvade | grafiet op papier

Joop Haring *(joopharing.com)*

'Een van mijn werken in deze tentoonstelling is *The Coal Mine Darkness* dat gaat over het absorberen van het licht. Het is daarmee eigenlijk een vervolg op een van mijn andere projecten *The Golden light* - Varanasi (India) - Amsterdam.
Licht is energie, dat ook kan verdwijnen, zoals, ja, in donkere gaten. "De Toekomst is Nu" is in die zin ook al het verleden…'

The Coal Mine Darkness | keramiek

Jan van der Haven *(janvanderhaven.nl)*

'De toekomst is nu! Als we het NU in ogenschouw nemen zien we de agressie toenemen en de humanitaire basis in het menselijk bestaan vervagen en op veel momenten verdwijnen.
De strijd in de toekomst zal vooral gaan tegen hebzucht en zinloos machtsvertoon. In die strijd zullen we de "Dochters van Nike" heel hard nodig hebben.
Nike: zij is de godin van de overwinning.'

De dochters van Nike |
brons op stalen plaat

Angelique Heffelaar *(angelique-heffelaar.nl)*

'Ik haal veel thema`s uit de natuur. Bloemen en plantenresten fixeer ik in het heden, ik giet ze af en geef ze kleur, om het uiteindelijk te assembleren tot een object. Verwering van elementen uit het verleden maken de klei tot een object waarin de tijd stil lijkt te staan. Toch gaat de verwering door, en zal in de toekomst zijn werk doen.
Een inspirerend thema voor een mooie tentoonstelling!'

Voorjaarsstorm | klei, glazuur

Anno van der Heide *(annovanderheide.com)*

'Het humeur en de huidige "staat van zijn" van mensen – en de aardbol waarop zij wonen – stemmen op zijn minst tot somberheid.
En terwijl de aalscholver vanaf zijn hoge zetel met opmerkelijk aanpassingsvermogen vleugels verwarmt aan uitlaatgassen, plet een projectiel de vuilnisbak, spettert de vervuilde zee frivool haar druppels en vloekt het vertrapte insect.

't Is hier nu verre van pluis.'

Kind of Blue |
installatie

Anneke Helder *(annekehelder.nl)*
'Mijn werk gaat over de veranderingen in de natuur door beïnvloeding van de mens. Wij als mensen moeten veranderen, niet langer leven ván maar mét de natuur. Het ongewisse tegemoet treden en ontdekken. Elke crisis biedt ook nieuwe kansen.

Waar heen? Hoe zal de zon in de toekomst voor ons schijnen?'

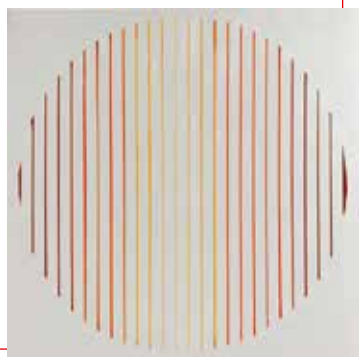

Zomer | acryl op doek

Joop Hollanders *(joophollanders.nl)*
'Mijn hier geëxposeerde werk is gemaakt in gips, om het later te gieten in brons. Het bestaat uit harmonisch in elkaar overgaande massa's, die tegelijkertijd één voor één worden benadrukt. Het gaat om de noodzaak van het complementaire: het zwaar-lichte en het rond-scherpe. De vormen zijn net niet symmetrisch, toch geven ze juist daardoor de indruk dat de volumes vanzelfsprekend hun plaats hebben gevonden. Soms raken ze elkaar, soms houden ze op kleine afstand van elkaar stil, alsof de beelden een moment hun adem inhouden.'

modulatie | gips=brons

Michiel Hertroys *(aandemuur.com)*
'Wit is de kleur van NU. Het geeft geen toekomst aan en geen verleden. Wit is stilte, het zegt niets, het vraagt niets – geen lijn, geen woord, geen kleur. Wit is niet toegeeflijk. Wit is wit. Daarom plaats ik hier met grote afstand een vorm die ik niet eens zelf schilder. Een vorm die ik met zwarte verf tussen plakband door mors, niets persoonlijks dus. Een frisse geur van bevrijding stijgt ervan op. Met groot verleden en kleine toekomst zeg ik dit: altijd achterwaarts, altijd jonger.'

Met grote afstand | acryl/olie op doek

Denise Holtkamp *(deniseholtkamp.nl)*
'Het landschap is een voortdurende bron van inspiratie. Ik verbeeld dat in verschillende technieken, zoals aquarel, acryl, zeefdruk en gemengde techniek. Ik zie het als een metafoor voor allerlei gemoedstoestanden. Ook wat niet direct in het landschap zichtbaar is, wil ik tonen. Een voor mij bijzonder tot de verbeelding sprekend onderwerp is de waterloop. Oude waterlopen hebben in belangrijke mate ons landschap vormgegeven, maar sommige zijn in de loop van de tijd verdwenen of ondergronds gegaan. Kortom: de toekomst is nu.'

Verdwenen rivier | aquarel, gem. techniek

Geertrui van Herwijnen *(geertruivanherwijnen.nl)*
'De toekomst is Nu. Is dat mogelijk? Het klinkt als een oproep tot handelen. Het ijs smelt en woestijnen rukken op. De toekomst wil in het nu vallen. Nu handelen!
We staren in een toekomst die nooit in het Nu kan staan. Of toch? Als we in het Nu zijn, uit ons verwarrende denken, halen we – stap voor stap – Nu, Nu, Nu de toekomst naar binnen en weten hoe te leven, te handelen, te zijn.'

Madonna | fotografie

Marcus van Hoorn *(marcusvanhoorn.nl)*
'Het idee voor dit werk ontstond na het zien van een folkloristisch gebruik in Catalonië waarbij een menselijke piramide – een *castell* – wordt gebouwd.
De op elkaar klimmende deelnemers, de *castellers*, vormen een toren.
Il-luminats verwijst naar het lichtgevend effect van dit beeld in het donker.
Mijn castell is een onmogelijke piramide, die alleen in de fantasie bestaat.'

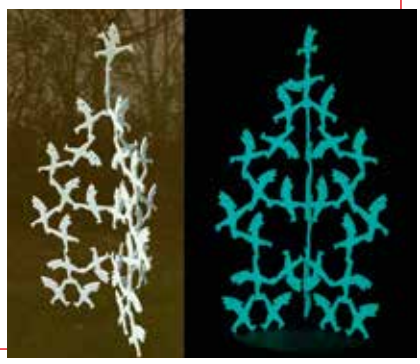

Castellers il-luminats | multiplex WBP

Annetta van den Heuvel *(annetvandenheuvel.nl)*
'Mijn bewondering en verwondering voor al wat leeft probeer ik vorm te geven in mijn werk.
Pijnlijk hoe er vaak wordt omgesprongen met het kwetsbare leven om ons heen. Gelukkig is men zich er steeds meer van bewust dat alles met elkaar verbonden is.
Het transparante, losse, bijna nonchalante van het werken met aquarelverf spreekt mij erg aan. Ik ben steeds op zoek naar nieuwe wegen in vorm, lijn en kleur zonder de figuratie los te laten.'

Birdsong | aquarel

Horden & Schimmel *(annelieshorden.nl)* *(gerdaschimmel.nl)*
…zoeken hoe de mens zich verhoudt tot de kwetsbare cultuur, natuur en samenleving.
'De kunst van verveling – beelden van kinderen met lege hoofden op schommels van mos: ze vervelen zich. Ze zijn het beu om constant te moeten reageren op piepjes van beeldschermen en van alles te moeten. Zij willen lummelen, mijmeren, dromen, het hoofd leegmaken en de eigen fantasie de vrije loop laten. Op de schommels zweven de kinderen tussen hemel en aarde.'

De kunst van verveling | perkament, mos, raffia

Nelleke Hulsen *(nellekehulsen.nl)*

'Om de verstoorde relatie met de natuur te herstellen moet de mens zich hoe dan ook niet langer boven de natuur plaatsen maar zich gaan realiseren dat hij er zelf ook deel van uitmaakt.
Dit thema van noodzaak tot respect en samenwerking met de natuur heb ik vertaald in geweven kleden, die verbindende en wisselende lagen met elkaar aangaan. De geometrische laag die de mens voorstelt, vormt samen een geheel met de organische motieven in de andere laag.'

Tweeluik | handweven, snijden

Dorrit Klomp *(dorritklomp.nl)*

'Mijn onderwerp gaat over beelden van klimaatverandering in de wereld, waar de desastreuse uitkomst pas over 75 jaar zichtbaar is: landschappen, geschilderd in twee fases van verandering. Een poging om de waanzin van de gevolgen van de opwarming van de aarde dichterbij te brengen. Eerst: het abstracte landschap van de *Melting Icecap*. Daarna: hoe de wereld er in Nederland, in mijn ogen, over zo'n 30 jaar gaat uitzien: een *Overwoekerde Bloementuin* zoals in Frankrijk, want we krijgen hier dan een warm klimaat.'

Melting Icecap | olie op doek

Roland de Jong Orlando *(dejongorlando.com)*

'Wanneer we de Lemniscaat als een tekening hanteren (lineair) dan zien we twee polen die op gelijke afstand van elkaar staan met daartussen een circulaire weg die kruist in het midden.
De Lemniscaat houdt in dat het leven, het leren en het inzicht verkrijgen oneindig is en in elkaar over blijft vloeien in een eeuwige beweging.
Het gaat om de wisselwerking van tegengestelde krachten en verwijst naar de wet van oorzaak en gevolg.'

Lemniscaat | cortenstaal

Esther Koeman *(estherkoeman.com)*

'De toekomst begint nu! De vanzelfsprekendheid van vandaag is morgen misschien heel onlogisch. We veranderen ons gedrag op zoek naar verbondenheid in ruimte, tijd en taal. In mijn foto *Adapt* lijkt het kiezen in ruimte en tijd vervreemdend en tegelijkertijd bevrijdend te zijn. Verandering begint bij jezelf. Mijn installatie van handbedrukte badlakens toont "zon" in alle talen. Het is de enige bron waar we geen invloed op hebben, maar die wel allesbepalend is. De titel verwijst naar natuur met persoonsrechten.'

Adapt | fotografie – HD steelprint

Gea Karhof *(geakarhof.nl)*

'In het atelier voel ik mij vrij om de wereld naar mijn hand te zetten. Er vindt communicatie plaats met een ver verleden, met culturen waarnaar ik reisde. Maar ook met een "heimwee naar de toekomst".
De gebouwen fotografeerde ik in Hongkong en in de hemel daarboven bevindt zich een universum waarin veel samenkomt. Zoals elementen die verwijzen naar de oorsprong van leven maar ook het Virgin Spaceship en de stripfiguren uit mijn jeugd.'

Heimwee naar de toekomst | ets

Rob Komen *(robkomen.nl)*
Zie ook **Theo Olthuis** *(theo-olthuis.nl)*
en **Kees van Unen** *(keesvanunen.com)*

In dit gemeenschappelijk werk willen zij de vervuiling van de zee tot uiting brengen. Op tafel staat een glazen bak waarin vuilnis en plastic. In deze tafel is een gat gezaagd met daarin een monitor waarop bewegend water zichtbaar is. Rob Komen maakte het beeldend onderdeel, Theo Olthuis schreef een bijpassend gedicht wat vervolgens is opgenomen in de compositie van Kees van Unen. Op deze wijze wordt een passende combinatie en manipulatie gecreëerd. Daarbij wordt het zich steeds herhalende gedicht onverstaanbaarder en sterft tenslotte weg.

Zeeziek | installatie

Hans Kleinsman *(hanskleinsman.nl)*

'Mijn werk is gebaseerd op licht en kleur, ritme, wiskundige oplossingen, berekeningen, reeksen, etc. Het heeft geen emotie vooraf, het is geen weergave van iets of iemand in de omgeving, het visualiseert de informatie van de omgeving.
De emotionele waarde ontstaat al dan niet achteraf bij de toeschouwer. Mijn werk is ook een onderzoek naar semi-automatisch tekenen, een koppeling tussen analoog en digitaal werken.'

Move | litho

Marina van der Kooi *(marinavanderkooi.nl)*

'De afgelopen 10 jaar maakte ik een serie beelden in beton en cement. Sommige liet ik daarna afgieten in brons of aluminium. Het ene beeld riep het volgende op. Ik werk met positief en negatief, met convex en concaaf. Een mal werd beeld, en een beeld was bruikbaar als mal voor een wandsculptuur. Uit een detail van de wandsculptuur ontstond een zelfstandig nieuw beeld. Door dit plat te leggen en doormidden te zagen vond ik aanleiding om een paviljoen te ontwerpen. Mijn voorbeeld: architect Hassan Fati.'

Schuilhuis | aluminium

Gerda Kruimer *(gerdakruimer.nl)*

'Starring & Shining, twee variaties met identieke types, gebaseerd op de "Punatic"-serie. Punatic is een verwijzing naar een klein stukje abstracte wereld in het midden van de Stille Oceaan, waar mensen om economische redenen huisjes bouwen op een recent ontstane lavavlakte. Punatics worden ze genoemd.
Ze bouwen strak en grappig en leven alternatief en zelfvoorzienend. Dit onderwerp leidt tot bescheiden gereduceerd werk. Uiteindelijk verwijzen de kunstwerken naar niets anders dan naar zichzelf.'

Starring & Shining | acryl op hout

Peter Lassooy *(peterlassooy.nl)*

'Bron van inspiratie zijn de "gebroken" tulpen die aan het begin van de 17e eeuw de Tulpenmanie veroorzaakten. Iedere tulp was anders en muteerde weer in een anders gekleurde tekening, veroorzaakt door een virus. De 10 varianten vormen een tijdlijn van de pandemie.
De tulp is opgezet in dekwit en Davy's grey en de virustekening krijgt na ieder mutatie een andere kleur. Naarmate de pandemie grilliger wordt, worden de achtergronden abstracter en is het resultaat even grillig en onvoorspelbaar als de pandemie zelf.'

Virus II De Ontkenningsfase | aquarel

Helma Kuijper *(helmakuijper.nl)*

Terugkerend thema in haar werk is de spanning tussen duurzaamheid en verspilling, tussen groei en stilstand. Daarbij put ze regelmatig uit de literatuur of andere kunstdisciplines.
Inspiratiebronnen lees je niet altijd direct af uit Helma's werk. Dat hoeft ook niet – dat komt later en dat maakt het alleen maar verrassender. Op het eerste gezicht weet zij het, door haar ongewone keuzes en invalshoeken, voor elkaar te krijgen dat je al kijkende balanceert tussen onwetendheid en herkenning. Een bijzondere ervaring. Nieuwsgierigmakend ook.

ware | installate

Madeleine Leddy *(madeleineleddy.com)*

'Ja, luister naar Leonard Cohen, die zingt:

There's a crack in everything – that's how the light gets in…

Kunnen er misschien in donkere tijden dan toch lichtpuntjes zijn?'

How the light gets in… | monoprint

Bill Kunst *(billkunst.nl)*

'Ik zie mijn werk als een archeologisch graven in het kunstverleden. Immers, door archeologie krijgt de *toekomst* haar *heden* en haar *betekenis*. Ik kijk terug naar het verleden en hertaal een opnieuw beleven van de beeldtaal – verticaal en horizontaal, het vlak en de primaire kleuren rood, geel en blauw.
Mijn vertrekpunt is de beeldende kunst zelf, gefascineerd door *stijl en functionalisme* laat ik mij leiden door wat ooit in het verleden als zeer avantgardistisch en revolutionair werd beschouwd: het beginsel van volledige abstractie.'

In den Beginne | acryl op doek

Lucas Lelieveld *(lucaslelieveld.nl)*

'Met het thema van de tentoonstelling in het achterhoofd ben ik gaan kijken naar hoe wij omgaan met tijd. Onzekerheid en toeval zijn daarbij het uitgangspunt geworden. De werken bestaan uit bestaande ruimtes waar vreemde elementen aan toegevoegd zijn.
Ik ben onderzoek aan het doen naar toekomstvoorspellingen die af te lezen zijn in toevallig geplaatste voorwerpen. Als het koffiedik dat achterblijft in een kopje. Zo vraag ik mij af of je uit menselijke rommel, afval, overbodige gebruiksvoorwerpen kan afleiden wat onze levensloop zal brengen.'

Gambler's fallacy | gouache

Margje Kuyper *(margjekuyper.nl)*

'Nu de zeespiegel almaar stijgt zullen onze dijken binnenkort niet meer afdoende zijn. We zoeken dan allemaal een plekje op het water en varen als nomaden de rivieren op.

Havens zullen onze steden worden, cruise- en containerschepen onze woontorens.

Wanneer we er niet snel iets aan doen wiegen we zo met z'n allen onze toekomst in.'

Nomaden op het Water | acryl op doek

Leentje Linders *(leentjelinders.nl)*

'Mijn inzending betreft de stijging van de zeespiegel. Daarover heb ik etsen gemaakt met de titel "De Zee". We zien het aanstormen van een muur van water, dreigend en hoog en het omkantelen van die watermuur. Zal de zee zich terugtrekken? Zullen de menselijke maatregelen op tijd zijn om ons te behoeden voor rampspoed? Een antwoord op deze vraag is er nog niet. Wel: wishful thinking – op een goede afloop die hopelijk niet fataal zal zijn.'

De Zee | ets, aquateint

Anneke van der Mandele (Bergen, 1938) exposities – niet alleen in heel Nederland maar ook in Denemarken, Polen, Duitsland, Spanje en in Parijs

Zij begon te huilen, heeft daarna haar tranen gebet
en mij met tedere handen het huis uitgezet.

(slotregel gedicht van Jan Eijkelboom. uit: "Wat blijft komt nooit terug")

Adieu | olie op doek

Eveline Mooibroek *(emooibroek.nl)*
'Ik maak ongemakkelijke en soms ongerijmde kunst. Het werk gaat over de conceptie van schoonheid en afkeer. Dit is terug te zien in de werken met de vlinders. Die liggen op een hoop of zijn uit elkaar gescheurd, verpulverd, niet meer in staat te vliegen. Ze zijn een clichésymbool voor vergankelijkheid, maar in deze serie wordt vergankelijkheid op een onverwachte wijze gekoppeld aan de verf als druipende materie. Felgekleurde verfvegen staan in schril contrast tot de broosheid van de vlinders.' *Butterflies and drips* | acryl op doek

Hans van Marwijk *(hansvanmarwijk.nl)*
'Ja, over mijn werk Arbores: de oude, vreemd gevormde bomen verliezen hun glans en zijn kleurlozer geworden. Maar hun zaden groeiden uit tot jonge frisse bomen die elkaar verdringen om te kunnen bestaan.

Er ligt een verband tussen mijn beide schilderijen in deze tentoonstelling: de toekomst is nu!'

Arbores | olie op doek

Susana Mulas Lastra *(susanamulas.nl)*
'Dit werk zoomt in op microscopische organismen van de zee, het fytoplankton. Die spelen een cruciale rol in het beperken van de opwarming van de aarde. Ze binden koolstof uit de atmosfeer en produceren meer dan de helft van alle zuurstof op de planeet. Hoewel we ze niet kunnen zien, zijn wij afhankelijk van deze organismen. Zij zijn – net als wij – onderdeel van hetzelfde ecosysteem Aarde, waarin samenwerking de basis van het leven is. De toekomst is NU om deze verbondenheid en samenwerking te herkennen!'
Life is a cooperative process | pastel, houtskool

Brett Meredith *(brettmeredith.photography)*
'Veel van mijn huidige werk is geïnspireerd door het feit dat de mensheid een kantelpunt heeft bereikt in haar bestaan en evolutie. Geconfronteerd met kwesties als klimaatverandering, de ineenstorting van ecosystemen en de dreiging van pandemieën, is verandering onvermijdelijk. We moeten onze toekomst radicaal heroverwegen als we niet alleen ons eigen voortbestaan willen verzekeren, maar ook dat van de aarde zelf en de talloze anderen met wie we onze planeet delen.'

Womb | foto dibond

Nan Mulder *(nanmulder.com)*
'Recentelijk reisde ik door IJsland. Het smelten van de gletsjers staat symbool voor wat er wereldwijd gebeurt. Het is één van de desastreuze gevolgen van de opwarming van de aarde. **NU** is de laatste kans *to stop this*. Wij hebben de toekomst van de volgende generatie in de hand. Speciaal voor deze expositie heb ik eerst twee potloodtekeningen gemaakt, daarna twee mezzotinten. De titel van de eerste tekening komt van het gelijknamige boek van Andri Snær Magnason. Onderaan staat een quote van hem.'
A Liminal Space | mezzotint

Jolanda Meulendijks *(jolandameulendijks.nl)*
Jolanda: 'Eerst was er de beer, een aandoenlijk sjokkend wezen, gevonden in een rommelwinkel in Berlijn, even voordat Covid de stad overnam. Hij staarde me aan vanachter het vensterglas. In mijn Berlijnse atelier waren karton, atlaskaarten en pigmenten de materialen waar ik mee speelde. De ijsbeer, wist ik, moest tegen de muur omhooglopen – de stapeling ontstond als vanzelf. Bezwijkt het beest of doet het een rondje. Boreas was de Griekse god van de noordenwind, de wind die Odysseus steeds uit koers bracht.'

Boreas | mixed media

Dirck Nab *(dircknab.nl)*
Dirck tekent in krachtige lijnen in houtskool of krijt, waarbij altijd licht ontstaat tussen het zwart. Hierdoor wordt zijn werk gekenmerkt door een krachtig clair obscur. De werken, met als uitgangspunt de natuur, worden uitgevoerd in gemengde techniek op papier, of in olieverf op grote, soms samengestelde, doeken.
Al jaren is hij zozeer geïmponeerd door de zee en het duinlandschap dat de lijnen van zee en duinen inmiddels natuurlijk uit zijn handen lijken te stromen.

Duintop | houtskool op doek

Malou Nahuys *(malounahuys.com)*

'Het creëren van een nieuwe beeldtaal, het abstraheren van bestaande beeltenissen, versimpeling en tot de ware aard van de dingen doordringen – dat is waar ik me in mijn werk mee bezighoud. De onzekerheid of een vierkant plastisch naar voren komt of juist de opening naar een onmetelijke diepte laat zien. Lijnen die de verbinding vormen tussen verschillende objecten of een balans brengen in onregelmatigheid. Schaduwen die diepte suggereren of juist een vorm plat maken. Het zijn vertalingen van de alles omvattende "echtheid" van het bestaan.'

The turn of the visible | olie op doek

Theo Olthuis *(theo-olthuis.nl)*

Zie ook **Rob Komen** *(robkomen.nl)* en **Kees van Unen** *(keesvanunen.com)*

In dit gemeenschappelijk werk willen zij de vervuiling van de zee tot uiting brengen. Op tafel staat een glazen bak waarin vuilnis en plastic. In deze tafel is een gat gezaagd met daarin een monitor waarop bewegend water zichtbaar is. Rob Komen maakte het beeldend onderdeel, Theo Olthuis schreef een bijpassend gedicht wat vervolgens is opgenomen in de compositie van Kees van Unen.
Op deze wijze wordt een passende combinatie en manipulatie gecreëerd. Daarbij wordt het zich steeds herhalende gedicht onverstaanbaarder en sterft tenslotte weg.

Zeeziek | installatie

Zeeziek

De zee is zo groot
en de zee is zo diep
dat er voor alles
wat men kwijt moet:
plastic, rommel, giftig afval
gedumpt, geloosd
altijd wel plek,
ruimte genoeg.
En ach de vissen,
die kunnen er wel omheen,
die gaan zo gauw niet dood.
De zee is zó diep
en de zee is zó groot…

Ursula Neubauer *(ursulaneubauer.nl)*

'In een apocalyptisch scenario verspreidt zich een verblindend witte zon over de schoorstenen van Tata Steel die hun rookwolken naar de hemel uitstoten en daarmee bijdragen aan klimaatverandering.

De zon is bedreiging en oplossing van ons imminent probleem, de opwarming van de aarde. Elk uur krijgen wij van de zon net zoveel energie als we met z'n allen in de hele wereld per jaar gebruiken, maar hoe…?'

Verblind | foto op aluminium

Karin van Ommeren *(karinvanommeren.com)*

"Roots" en "De Kiem", waaruit de wortels voortkomen, verbinden ons met het verleden; ze hebben ons gevormd. Alles wat leeft heeft wortels, letterlijk en figuurlijk. Daarom geven we onze aandacht aan de aarde, de natuur waar het leven ontstaat en de toekomst van nu.'
Aldus Karin.

Roots | graniet

Jadranka Njegovan *(jadrankanjegovan.nl)*

'Het thema van deze serie is migratie en verplaatsingen van grote groepen: dieren, vogels, insecten... Maar ook virussen en mensen – en (imaginaire) patronen die door die bewegingen ontstaan.'

Fragments of patterns | gemengde techniek

Karen Opstelten *(karenopstelten.nl)*

'We leven in een wereld van technologische en technocratische dominantie. Dit brengt vragen met zich mee als: Wat is leven nou eigenlijk? Wat betekent het om mens te zijn? Is een mens wel zo anders dan een dier? Hoe diep gaat ons bewustzijn? Bestaat de vrije wil?

In de installatie "Zin" gebruik ik mijn eigen lichaam en al haar vaardigheden om deze vragen vorm te geven.'

Zin | videoclip

foto Paul van Riel

Ingeborg Oderwald *(ingeborgoderwald.nl)*

'Het thema voor deze tentoonstelling is voor mij maar al te waar: in juni werd ik negentig. Maar ja, wat is tijd? Tijd loopt maar door: morgen wordt vandaag, vandaag wordt gisteren en nergens kan je 'm op de staart trappen. Is ruimte eigenlijk niet even ongewis als tijd?
Kijk naar de spiegel in mijn tekening, die deelt de ruimte met de vrouw en je kunt er ook nog in kijken. Maar probeer maar eens die ruimte achter het glas echt binnen te gaan…'

Spiegeldans | tekening

Ingerid Opstelten *(ingeridopstelten.nl)*

'In onze maatschappij, waar wij overspoeld raken door visuele informatie, kijken we wel – maar zien we ook echt? In hoeverre zijn wij instaat voorbij uiterlijkheden te kijken en elkaar werkelijk waar te nemen?
Met onderstaand beeld verbeeld ik het inzicht. Het moment van werkelijk zien wat er voor je opdoemt. Inzicht geeft kennis en mogelijkheden voor de toekomst. Het beeld geeft tevens de kijker de mogelijkheid zich in dit licht te laten opnemen en *gezien* te worden.'

I've seen the light | gips, epoxy

John Ory *(johnory.nl)*

'De toekomst is nu. De Kunstenaar – niet gespeend van enig talent(?) of geplaagd door commercieel succes. Elke keer weer enthousiast de gang naar het kleine atelier op zolder.
Op geheel eigenwijze tegen de stroom in met als trouwe metgezel de eeuwige twijfel – waarbij gelukkig de liefde voor de kunst het nog altijd wint van de wanhoop.
En voor geen geld het plezier en het avontuur van het creëren willen missen.
Want de toekomst is nu!!!'

Erst kommt das Fressen | acryl op doek

Margo van der Pool *(margovanderpool.jimdo.com)*

'Ik maak installaties uit materialen die al langere tijd in mijn aanwezigheid zijn. Soms waren ze onderdeel van iets anders. Papier maché uit kranten en tijdschriften, hout van takken uit de tuin, tweedehands spullen of oud werk dat een nieuwe bestemming of waardering krijgt. In het werk voor deze toonstelling is dat ook zo.
Het is onderdeel van een groter geheel – "the hurd of disciples of rythm and metaphor". Metaforen om transformaties te kunnen verstaan in dit doorgaande ritme van maken.'

Disciple of Rythm with metaphor | installatie

Simon Oud *(simonoud.nl)*

'Mijn materiaal is hoofdzakelijk zink en messing. Ik gebruik het omdat de huid, de erosie, de kleur voor mij met het land heeft te maken. Ik vind het fascinerend om vanuit plaatmateriaal volumes te construeren. Vanuit een plat vlak (plattegrond) ontvouwt zich het object. Lichtgeleiding en vormcontrasten zijn mijn beeldmiddelen.
De gesloten vorm gaat een confrontatie aan met zijn omgeving.
Ik zoek de grens, tussen vorm en restvorm. De balans tussen massa en ruimte. Ik gebruik veelal de muur als drager van mijn beelden.'

Streetart | foto

Frank Porcelijn *(frankporcelijn.nl)*

'Deze vrijstaande sculptuur verbeeldt een menselijke figuur, in de vorm van een ladder. Oprijzend uit de grond, stevig verankerd in het hier en nu, strekt hij de armen verlangend omhoog. Hopend op een betere toekomst.'

Crescendo | steengoedklei

Henk Padt *(henkpadt.nl)*

'Zo'n veertig jaar geleden werd het expressionisme de drager van al mijn werk, geïnspireerd door het Amerikaans abstract expressionisme. Daarna werd ik ook nog sterk beïnvloed door de Fauvisten met hun expressieve kleuren en voelde ik mij zeer verwant aan een nieuwe groep Duitse schilders: *Die Neue Wilde*.
In '82 werd ik genomineerd voor de Koninklijke Subsidie voor de Vrije Schilderkunst. Vanaf die periode heb ik veel abstract werk gemaakt en ontwikkelde zich bij mij een geheel eigen stijl in kleur, vorm, ruimte.'

zonder titel | acryl op doek

Ankie Postma *(ankiepostma.nl)*

'Onvoorspelbaarheid blijkt inherent aan het leven. De tijd is een constante, de mens en de natuur zijn dat niet.
Een wandeling langs de kust op een zeer grillige dag was de aanzet tot dit schilderij.
Het weer veranderde van uitbundig zonnig naar donker nat en grimmig.
Deze wisseling was amper te voorzien. Alle reden om door te lopen…'

Met gesloten ogen
En waakzame blik
Zien we de einder niet

View | acryl op doek

Noortje Peerdeman *(noortjepeerdeman.com)*

'Mijn werk in deze tentoonstelling: ASI (Artificiële Super Intelligentie). Machines ontstijgen het menselijk niveau van intelligentie.
De weg daar naartoe zijn we al ingeslagen. Nu zitten we in ANI (computers beschikken over één vaardigheid, bijvoorbeeld schaken. Omstreeks 2040 verwachten experts AGI (computers zijn op alle vlakken net zo intelligent als de mens). En later: ASI (kunstmatige super intelligentie), een machine die vele malen intelligenter dan de mens.
Bereiken we dat punt ooit? Natuurkundigen zien dat niet als onmogelijk.'

ASI | olie op doek

Fris van de Reep *(fritsvandereep.com)*

'Verandering is van alle tijden. Iedere tijd kent zijn eigen uitdagingen. De mens is inventief en tot nu toe in staat geweest om de uitdagingen van zijn tijd aan te kunnen en tot oplossingen te komen.
Volgens Aristotelis is tijd de maatstaf voor verandering.
De werking van het licht geeft deze verandering weer. Licht staat ook voor hoop.
Dit tweeluik verbeeldt de hoop voor nu en in de toekomst.'

FF 7 A E 0571 | fotografie

Gígja Reynisdóttir *(gigjareynisdottir.com)*

'Het werk *Chaque feuille est une fleur* maakte ik met steun van het Adriaan Roland Holst Fonds. En de titel daarvan heb ik ontleend aan een quote van Albert Camus: *"L'automne est un deuxième printemps où chaque feuille est une fleur"*.
Het kunstwerk verbeeldt de effecten van de naderende klimaatcrisis op het leven van ieder van ons.'

Chaque feuille est une fleur |
cut-out van staal

Rob Schreefel

'Het beeld waarmee ik deelneem is een beeld bestaande uit tegenstellingen.
Tegenstelling van geslepen geometrische vorm en door de natuur gevormde keien. Tegenstelling van gepolijste vorm en ruwe vorm. Tegenstelling van dynamische opstelling en statische balans.
Ik streef ernaar om hier, door middel van de tegenstellingen, een relatief klein beeld interessant te maken.'

Elliptoïde en kei | graniet

Carla Rump *(carlarump.nl)*

Wanneer de wereld van zijn wortels los is, rest ons onze tuin.
Il faut cultiver notre jardin – dat zei Voltaire al aan de vooravond van de Franse Revolutie. Hij raadt ons aan ons eigen tuintje te onderhouden. We moeten zelf iets van ons leven maken en ons geluk in eigen hand nemen.

En laten we dichtbij beginnen: met onze tuin.

Ella va amica da cima a valle |
gemengde techniek

Ubaldo Sichi *(ubaldo-sichi.nl)*

'Een boom waar verschillende fruitsoorten aan groeien, een menselijke wens. De wens om het maximum uit een boom te halen, uit een koe of zelfs uit je eigen leven. Waanzin eigenlijk, de mens is verdwaald in het streven van meer en meer en is daardoor beland in een spiraal van vernietigingen.
De tijd is rijp om te keren. Minder is beter.'

Wensboom |
acryl op doek

Piep van Sante *(piepvansante.nl)*

'De toekomst is NU, onvoorspelbaar en zorgelijk. Zorgen om het klimaat, de oorlogen die gaande zijn, de vluchtelingenstromen... Te veel om aan te kunnen.
Het liefst stop ik al mijn zorgen in een kastje en doe dan de deuren dicht. Als ik het niet zie is het er misschien niet...
Het schilderij 'Verborgen toekomst' verbeeldt deze gedachte. De kast is niet gesloten maar de twee cocons verbergen iets.'

Verborgen toekomst |
digital art print op aluminium

Lies van der Sluis *(liesvandersluis.nl)*

'In het creatieve proces ga ik vaak uit van waarnemingen in de natuur. Daarna gaat het idee een eigen leven leiden wat dan resulteert in een abstract-constructief beeld. In de toekomst van nu zal de natuur een steeds grotere rol spelen. De vrijheid en openheid die in dit beeld verborgen liggen kunnen onzichtbaar worden als de vleugels zich sluiten ter voorbereiding op een leven in een ander klimaat. Uiteindelijk zullen de vleugels zich ontvouwen en kunnen intuïtie en creativiteit opnieuw worden ingezet.'

Eenheid met de natuur |
aluminium

Maria Schilder *(mariaschilder.nl)*

'Ik experimenteer graag met idee, materiaal en vorm. Ik streef ernaar gevoel en ervaring geconcentreerd tot uiting te brengen en zoek hierbij steeds naar materialen die dat zo concreet mogelijk weergeven.
The Edge is een begrip dat mijn werk karakteriseert en heeft meerdere betekenissen: de letterlijke vertaling is rand (de rand die ontstaat bij het scheuren van papier). Maar edge kan ook begin betekenen, een overgang van het ene naar het andere moment – en kan dus zowel een letterlijke als een figuurlijke betekenis hebben.'

On The Edge 112 |
MarbleCast, pigment

Cees Smit *(ceessmitgrafiek.wordpress.com)*

'In de regel werk ik aan series met thema's rond landschap en herinnering. Landschappen activeren het geheugen maar leiden het ook vaak om de tuin… Vormen landschappen de herinnering, of juist andersom? Ik maak etsen, lino's, materiaaldrukken, tekeningen, schilderijen en ik pas combinaties van deze technieken toe. De afdrukken van dezelfde platen verschillen steeds sterk van elkaar. Van het werk vergroot ik regelmatig details die weer tot nieuwe beelden kunnen leiden. Het kan worden versneden en opnieuw gerangschikt.' *Landschap zoekt maker* | houtdruk op Kozo

Joost Speet *(joostspeet.com)*
'Het omgaan mét en mijn positie ín de natuurlijke ruimte is steeds het vertrekpunt in mijn werk. Landschappelijke ruimten en natuurlijke objecten met tempera op doek, in brons gegoten vruchtmotieven. Natuurlijke fenomenen als energie, licht en beweging op fors formaat vormgeven. Verwerken van zuivere aardse materialen en delfstoffen in archetypische modellen. In de beeldenserie "Solids" probeer ik rudimentaire vormen in een nieuw tijdsbeeld te plaatsen, waarbij oorsprong en historie, huid en kleur in afgewogen verhoudingen een esthetisch geheel vormen.'

Solids#12 | brons, staal, ebbenhout

Petra Talsma *(petratalsma.nl)*
'Dit werk bestaat uit een serie gecombineerde portretten. Ik vroeg vrouwen van ongeveer mijn leeftijd naar een foto van hun moeder als jonge vrouw en ook van henzelf nu. De foto's zijn afgedrukt op paneeltjes, die daarna zijn ingeschilderd. Motivatie: Voor de toekomst van de planeet is het noodzakelijk dat vrouwen wereldwijd een gelijkwaardige positie krijgen. Die emancipatie gaat langzaam. De generatie waartoe ik behoor heeft kansen gekregen om zich te ontplooien. Onze moeders hadden die niet maar wisten toch ontwikkelingsmogelijkheden te creëren voor komende generaties vrouwen.' *Moeders en dochters* | foto op hout, ingeschilderd

Saskia Spitz *(saskiaspitz.nl)*
'De eerste inspiratiebron om dit werk te maken is klimaatverandering / de overstroming in Zuid-Limburg in 2021. De golfbeweging en overstroming maakten veel stuk. Hopelijk beleven we een positieve wending in de toekomst. De wereld kan niet zonder water. Geen water – geen leven. Het werk gaat over de schoonheid van de golfbeweging. Zoals te zien, is het niet uitgevoerd in een lelijke bruine-modder-overstroming maar is het er een verre afleiding van. Het is enigszins abstract, met figuratieve aspecten, uitgevoerd in olieverf.'

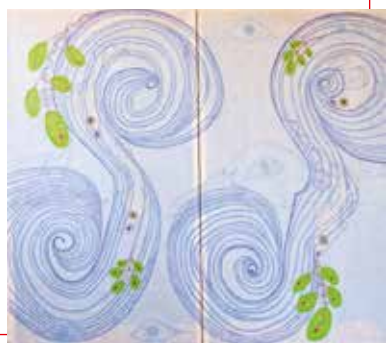

Water movement | olie op doek

Liesbet Tol *(liesbettol.nl)*
'Dit samengestelde werk is begonnen op 1 november 2021, aan het begin van de klimaatconferentie van Glasgow. Ik heb de berichtgeving nauwlettend gevolgd en weergegeven op eigen wijze, met louter gerecycleerde natuurlijke materialen. Er is altijd wel ergens een oorlog als ook: honger, ongelijkheid, vluchtelingenproblematiek, smeltende ijskappen, stijgende zeespiegels en een uitgeputte aarde.
Ik wil bijdragen aan bewustwording van de noodzaak ons gedrag te veranderen en zorg te dragen voor onze planeet. Nu. Alles hangt af van Nu. Altijd.' *O aarde / O earth* | hout, papier, diversen

Clare van Stolk *(clarevanstolk.com)*
'Portretten en bloemen schilderen is mijn fascinatie. Als ik een kleurrijk boeket bloemen schilder en er plotseling een schaduw of een zweem blauw licht over een deel van het boeket te zien is ben ik de goden eeuwig dankbaar voor dit cadeau. Het is dan ook verslavend als je in die staat aan het werk kunt zijn.
En dan – ik ben tenslotte Bergenaar – ben ik ook trots om mee te kunnen doen aan dit KCB-feest met deze distel uit de Bergense duinen.'

Distels | acryl op board

Peter H. Toxopeus *(artox.nl)*
Peter heeft een veelzijdige achtergrond – was docent drama en studeerde sociaal-culturele pedagogiek met als specialisatie kunst- en cultuureducatie.
Al ruim vijftig jaar houdt hij zich bezig met fotografie. Zijn werk kent niet alleen onderwerpen als landschappen, steden, architectuur maar ook portretten, presentaties, openingen en tentoonstellingen en andere culturele bijeenkomsten.
Zijn foto's – hij werkt zowel in kleur als zwart-wit – ademen vaak een sfeer van verstilling.

Aarde | fotografie

Elly Stolwijk (ellystolwijk.nl)
in het voorbijgaan 1 en 2
'In twee films, naast elkaar te zien, verschijnt dezelfde situatie – echter met een opnametijdsverschil van één tot vier minuten. Bijvoorbeeld: tussen de zonnebloem links en rechts is een tijdsinterval van ongeveer één minuut. Het is echter een-en-dezelfde zonnebloem. Dit verschil – het verschil tussen *verleden, heden en toekomst* – wordt hier en nu opgeheven tijdens het bekijken van de films.
De 2x 49 één-minuut-observaties (soms met geluid) zijn gemaakt vanaf 2012 tot recent.'

in het voorbijgaan | 1-minuut-observaties

Babette Treumann *(babettetreumann.nl)*
'Met lasertechnieken kan ik vormen maken die uit het platte vlak komen, en uit de geijkte rechthoeken. De vormen worden ruimtelijk zowel in hun omtrek als ook in diepte. Het materiaal dat technisch gemaakt wordt beschilder ik vervolgens met de hand. Hiermee ontstaat een connectie tussen ambacht en nieuwe technieken. De kleuren versterken de ruimtelijke suggestie. Het schilderwerk is gelaagd om de strakheid van de vormen te verzachten.
Hiermee ben ik aan het experimenteren en nieuw werk aan het ontwikkelen.'

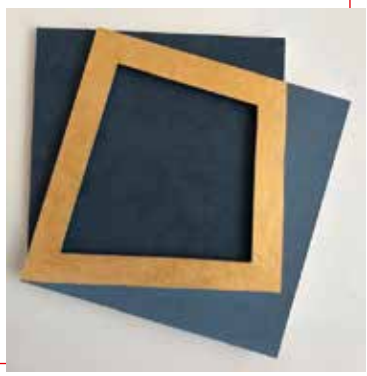

zonder titel | mdf, perspex, acryl

José van Tubergen *(josevan.nl)*

'Vervuiling, aardbevingen, overstromingen, allemaal nu aanwezig
en dat zal ook in de toekomst zo blijven.

De wereld breekt, mede door verandering van het klimaat.

Met dit in mijn gedachten is dit drieluik ontstaan.'

Vom Verschwinden der Schönheit | olie, etsinkt op doek

Nicole Verhalle *(nicoleverhalle.nl)*

'Het beeld van het werk Rise is ontleend aan de Egyptische eeuwige vogel Benoe die, net als de zon, elke ochtend wordt herboren, na zijn reis uit de onderwereld. De betekenis van deze voorloper van Phoenix is *verrijzen, schijnen* – een symbool van hoop. Als we goed opletten is de toekomst vol van nieuwe geluiden en initiatieven. Benou verleidt ons met zijn kleurvriendelijke natuur-geïnspireerde vormen. Hij is een kritische en sensitieve chroniqueur van het grote verhaal.'

Rise | ei tempera op linnen

Tineke Tukker *(tineketukker.nl)*

Tineke benoemt zelf het medium schilderkunst tot onderwerp van haar kunst. Ze speelt met de olieverf die ze lekker losjes en snel opzet. Het schilderij is voor haar geslaagd als de afbeelding zich zó aandient – *alsof het er altijd al zo geweest is*.

Voor deze tentoonstelling heeft ze drie werken uitgekozen waarvoor haar binnentuin de grote inspiratiebron was. Echter: geen planten of bloemen in de hoofdrol maar het totale decor voor een (jonge) vrouw.

Screen-space | olie op doek

Sies Vrasdonk *(siesvanhoornvrasdonk-keramiek.nl)*

'Op een berg in Spanje, midden in de natuur, torent de ruïne van een kasteel hoog boven alles uit. Tijdens de rondwandeling op die plek ontdekte ik overal schietgaten in de afbrokkelende muren. Tekens uit het verleden. Maar als je door de schietgaten keek zag je het ''NU'' in een tussenvorm – in dit geval was dat de natuur. Daar ontstond mijn idee voor deze expositie. Mijn werk verbeeldt de schietgaten.
De huidige oorlog in Oekraïne heeft de schietgaten helaas weer actueel gemaakt.'

De toekomst is nu | foto

Kees van Unen *(keesvanunen.com)*
Zie ook **Rob Komen** *(robkomen.nl)*
en **Theo Olthuis** *(theo-olthuis.nl)*

In dit gemeenschappelijk werk willen zij de vervuiling van de zee tot uiting brengen. Op tafel staat een glazen bak waarin vuilnis en plastic. In deze tafel is een gat gezaagd met daarin een monitor waarop bewegend water zichtbaar is. Rob Komen maakte het beeldend onderdeel, Theo Olthuis schreef een bijpassend gedicht wat vervolgens is opgenomen in de compositie van Kees van Unen. Op deze wijze wordt een passende combinatie en manipulatie gecreëerd. Daarbij wordt het zich steeds herhalende gedicht onverstaanbaarder en sterft tenslotte weg.
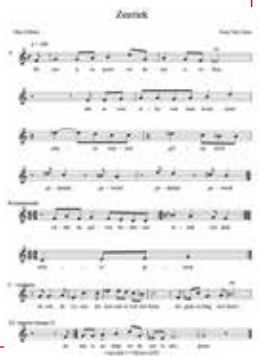
Zeeziek | installatie

Rob de Vries *(robdevrieswerk.nl)*

'Dit werk is gegroeid in de tijd. Rond 2010 is de ondergrond gemaakt, als eerste kleine stap van 2 naar 3-dimensionaal werk, een reliëf. Meer dan tien jaar later verleidde het mij tot het maken van een nieuwe laag. Het bijna vlakke kubistisch basiswerk is door de constructie verder de derde dimensie in gegroeid. Het is een mooi symbool geworden voor je ontwikkeling als kunstenaar als je steeds kritisch blijft kijken naar je werk tot dan toe. Er ontstaat steeds iets dat niet bestond.'

Staketsel | hout, gesso, linnen

Peter Verdonk *(peterverdonk.nl)*

'Jubileum of felicitatie zegt men in Nederland meestal met bloemen. Mijn werken *Bloemen in het veld* sluiten daar goed bij aan.
Ja, sinds enkele jaren maak ik – naast mijn andere, meer abstracte en formele werken – ook kleine werken op papier, waarbij een gedroogde veldbloem centraal staat in een denkbeeldig landschap. De illusie van een landschap d.m.v. houtskool, krijt, pastel of openkrassen van papier en ook licht/donker met daarbij 1 of 2 veldbloemen per luik.'

Bloemen in het veld | houtskool, krijt, pastel

Angelique van Wesemael *(wesemael.net)*

'Deze tekening lijkt een aankleedpop in verpakking, zoals je die ziet in het rek van een speelgoedwinkel. Het figuurtje heeft verscheidene outfits en accessoires; onder meer een beschermende witte calamiteiten overall, een gasmasker en beschermende schoenhoezen. Maar ook een strohoed en een jurk met vlinders en laarzen met bloemetjes.

Wat kies je als kijker: wordt het een combinatie met beschermende kleding of een outfit met een vrolijker thema – of wellicht iets er tussenin?'

Future Girl | tekening, digitale print

Philip Wiesman *(philipwiesman.com)*
Het is al meer dan een halve eeuw geleden dat Philip de Academie Artibus in zijn geboortestad Utrecht achter zich liet en een lange, succesvolle periode als graficus begon. Er volgden inderdaad vele, zowel binnen- als buitenlandse, exposities.
Hij laat hier enkele etsen zien die hij met veel enthousiasme en veel aandacht voor het detail heeft gemaakt. Met de ets Arbor Magna heeft hij het afgelopen jaar in Den Haag de Van Ommeren – de Voogt prijs in ontvangst mogen nemen.

Arbor Magna | ets

Ludo Winkelman *(ludowinkelman.nl)*
'Mijn recente werk is sterk verbonden met de natuur. De parallellen tussen cultuur en natuur vind ik boeiend. Eigenlijk bestaat er geen grens tussen beide.
Ik schilder op natuurlijke materialen. Op linnen, maar ook op hout, een boomstam of -schors. Hierdoor kan een werk zowel schilderij als sculptuur worden.
De reflectie op het menselijk handelen in de natuur is wezenlijk voor mij. Urgentie en schoonheid zijn belangrijke bronnen.'

Change | olieverf, kunsthars op hout

Liesbeth van Woerden *(liesbethvanwoerden.nl)*
'Ik gebruik alledaagse, herkenbare voorwerpen en handelingen om de *condition humaine* te verkennen. Hoe kan een mens zich staande houden in een globaliserende wereld. En dan, groei – dat is het toenemen in grootte of substantie door natuurlijke ontwikkeling. De economie moet groeien, anders stagneert de welvaart. Persoonlijk moet je groeien, anders word je overwoekerd. Groei is verbetering. Wereldbevolking, gebruik van grondstoffen en afvalbergen groeien ook. Ik leg groei vast in deze serie. Natuur en economie vallen samen stil in het beeld.'

Groei | beurspagina, blauwdruk

Bastiaan Zuid *(bastiaanzuid.com)*
'Wachtend op een nieuw hart begon ik in 2021 aan een stop-motion filmpje met een – bij toeval gevonden – poppetje dat ik wilde laten dansen. En dat was zo leuk dat ik besloot om met dat figuurtje, dat ik *godje* noemde, een nieuwe wereld te scheppen. Een wereld, verdeeld in een boven en een onder, tot aan de uitvinding van de mens.
En nu, na – met een nieuw hart – lang knutselen, filmen, monteren is het tijd om mijn *godje* met de wereld te delen. De toekomst is nu!'

De schepping | slow-motion video

"DE TOEKOMST IS NU"

In de tentoonstelling zijn,
naast het werk uit andere disciplines,
ook 31 gedichten te zien uit de recent verschenen
bundel 'dichters bij het KCB van toen tot nu'

Peter J.H. van den Berg
Rob Bloemkolk
Edzard Dideric
Chris van Geel
Hans Haring
Taetske Hellinga
Rob Komen
David Kouwenaar
Gerrit Kouwenaar
Sjoerd Kuyper
Gerard van der Leeden
Lucebert
Neeltje Maria Min
Judith Mok
Maurits Mok
Theo Olthuis
Ruud Osborne
Henk Pellikaan
Rinus van de Peppel
A. Roland Holst
Pieter Rynja
Anthonie Sas
Margreet Schouwenaar
Alja Spaan
Miep Spee
Jos Steegstra
Elly Stolwijk
Jan van der Vegt
Klaas Vondeling
Mischa de Vreede
Elly de Waard

zondagmiddag 2 oktober
Opening KCB 75

In de Tuinzaal
Entree gratis voor leden, donateurs en genodigden
Beperkt aantal plaatsen beschikbaar
Reserveren svp: info@kunstenaarscentrumbergen.nl

16.00 uur Ontvangst in de foyer
16.30 uur Tuinzaal open

Programma
aanvang 17.00 uur

- Welkom door waarnemend voorzitter Margreeth Ulm
- Presentatie dichtbundel “Dichters bij het KCB van toen tot nu”
- Korte geschiedenis van het KCB door Frits David Zeiler
- Kees Wieringa speelt “Natolon in E”
als hommage aan Simeon ten Holt
- Adriaan van Dis opent de jubileumtentoonstelling
“De toekomst is nu”, waarna de tentoonstelling
door de aanwezigen kan worden bezocht

zondagavond 2 oktober
Concert Canto Ostinato

In de Tuinzaal. Entree € 29,50
Beperkt aantal kaarten beschikbaar
Kaartverkoop online:
ticketkantoor.nl/shop/concertKCB2022

19.45 uur Tuinzaal open

Programma
aanvang 20:00

- Kees Wieringa speelt “Canto Ostinato”
van Simeon ten Holt

vrijdagavond 14 oktober
Muziek en Literatuur

In de Tuinzaal
Entree gratis

18.45 uur Ontvangst
19.30 uur Tuinzaal open

Programma
aanvang 20.00 uur

- Optreden: Kees van Unen en Elly Stolwijk
Titel: Opmaten
- Optreden: Theo Olthuis
Gedichten
- Optreden: Pieter Rynja [piano] en Karin Dijkstra [sopraan]
Titel: Leven als credo, even
5 stukken voor zang en piano, speciaal
gecomponeerd voor KCB75
- Optreden: Bastiaan Buissink en Hugo Meijer
Titel: Alleduinen VII (versie 2022)
Een quadrafonische compositie voor 2 gitaren
- Optreden: Jan van Wijk
Titel: Alice in Love
Als Alice op latere leeftijd verliefd is wordt zij af en toe
geconfronteerd met de ervaringen uit de Wonderland-periode.

Lyrics (Nenette / Lewis Carroll):
Alice in Love | The loster-quadrille | Poetic note / Twinkle |
The father William-spiritual | Queen of hearts

Met: Melanie Aalders [sopraan], Paul van Venrooij [tenor],
Stefan Terpstra [piano], Karen Opstelten [violoncello]

vrijdagavond 28 oktober
Film

In de Tuinzaal
Entree gratis

18.45 uur Ontvangst
19.30 uur Tuinzaal open

Programma
aanvang 20.00 uur

- Film: over kunstenaar Kees de Kort
Titel: Zijn Leven en Werk
Regie: Hans van Marwijk
Productie: FinalKunstProductions, Ruben Kunst
Duur: 17 min
- Film: over kunstenaar Noek Rädecker
Titel: De Ontmoeting
Regie: Hans van Marwijk
Productie: Movideo
Duur: 26 minuten
- Pauze
- Film: over Joachim Kniepstof
Titel: Zijn Droomwereld
Art: Frank Porcelijn
Movie: Andras Hamelberg, Franjo Studio
Duur: 6 minuten
- Film: fragmenten geschiedenis KCB
Samenstelling en montage: Marcus van Hoorn
Productie: Stichting Los Zand
Duur: 37 minuten

zondag 30 oktober
Feestelijke afsluiting

In Foyer en Tuinzaal
Voor leden, donateurs en genodigden

Programma
17.00 - 19.00 uur
•
Feestelijke afsluiting van de KCB75 Jubileumtentoonstelling
•
Sociëteit
Met een drankje en een meegebracht hapje
•
Dans: Tirza Winkelman [choreografie]
Titel: Grasp the falling
Dansers: Xanne Bogers | Sarah Huttinga | Tirza Winkelman
Duur: ca. 7 minuten
Een dans waarin je ontwaakt uit een tijd die onhoudbaar is geworden. Een stem die zich verheft voor een nieuw evenwicht tussen mens en natuur.

2 t/m 30 oktober
Rondleidingen

Elke vrijdagmiddag zijn er instaprondleidingen door KCB kunstenaars. Aanvang 13.30 uur.
Aanmelden online via www.kranenburgh.nl/te-doen

2 t/m 30 oktober
Educatieprogramma

Voor kinderen is een kijkwijzer samengesteld die aan de balie gratis kan worden afgehaald

- **Maandag 3 oktober**, 9.30 - 11.30 en 12.30 - 14.30 uur
  Rondleiding en grafiekworkshop door Elsbeth Cochius met de Bosschool groep 7
- **Dinsdag 4 oktober,** 9.30 - 11.30 uur
  Rondleiding en grafiekworkshop door Elsbeth Cochius met de BSG
- **Dinsdag 7 oktober,** 14.15 - 16.15 uur
  Rondleiding door Tineke Tukker met tekengroep
- **Zondag 9 oktober,** 13.30 - 15.00 uur
  Workshop Studio C *
  Rondleiding en kleiworkshop door Carla Rump
- **Maandag 10 oktober,** 10.30 - 11.30 uur
  Rondleiding door Theo Olthuis met Willem Alexanderschool
- **Zondag 16 oktober**
  Workshop Studio C *
  Rondleiding en collage maken door Anno van der Heide
- **Dinsdag 18 oktober,** 13.30 - 15.00 uur
  Kleiworkshop Studio C *
  In de herfstvakantie met Sies Vrasdonk
- **Donderdag 20 oktober,** 13.30 -15.00 uur
  Kleiworkshop Studio C *
  In de herfstvakantie met Sies Vrasdonk
- **Zondag 23 oktober,** 13.30 - 15.00 uur
  Workshop Studio C *
  Rondleiding en theaterles door Hans Langeree
- **Dinsdag 25 oktober,** 14.00 - 16.00 uur
  Rondleiding amateurvereniging de Vrije Kunst door Liesbet Tol, Esther Koeman, Sies Vrasdonk en Theo Olthuis
- **Zondag 30 oktober,** 13.30 - 15.00 uur
  Grafiekworkshop Studio C *
  Rondleiding en workshop door Elsbeth Cochius

*Deelname Studio C Workshop € 5,- per kind
Aanmelden online via www.kranenburgh.nl/te-doen

“DE TOEKOMST IS NU”

KUNSTENAARSCENTRUMBERGEN

2 T/M 30 OKTOBER

PROGRAMMA KCB75

SCHILDERSVERDRIET 95

Iedere zomer tonen de AKI-Finals hun werk. Benieuwd naar 'Kunst uit het Oosten' ga ik er steeds heen – want iedere lichting jonge kunstenaars toont weer ander werk dan de vorige, daarom blijft het boeiend. Door beperkte tijd, want ik heb meer te doen in Enschede, loop ik in één middag 2 verdiepingen kunstacademie door. Dat is altijd verrassend met een grote kans dat ze er zelf zijn, de Finals. Kun je over hun werk van gedachten wisselen, dat is prettig.

Deze keer was het werk dat ik kreeg te zien opvallend lichtvoetig. Objecten die aan dunne draden in de ruimte hingen of onopvallend waren bevestigd tegen pilaren, tafels en wanden – je liep er soms bijna aan voorbij. Simpele tekeningetjes op karton in viltstift, potlood of inkt die gewoon op de grond lagen, half tegen een plint krulden of zomaar ergens tegenaan waren geplakt. Beetje gek misschien maar ik vond dat wel inventief.
De eenvoud van dit concept sprak me aan. Waren de kunstenaars zo gelijkgestemd of was het toeval? Oorlog, armoede en milieu waren ver in de minderheid. Ik vond dat lekker, kunst is bevrijding.
Dat klinkt misschien lichtzinnig in de oren. Moeten ook jonge kunstenaars met hun werk het leed van de wereld dan niet signaleren en uitdrukken? Die morele plicht hoeven ze volgens mij niet te hebben.

De stemming in de AKI-tentoonstelling was overwegend zonnig. Dat heerlijke gevoel om met zijn allen een nieuw gebied te exploreren, dat van de verbeelding, dat herkende ik wel van mijn eigen academietijd. Mogelijk dat dit creatieve enthousiasme een reactie was op de Corona-beperking maar ik hield er toch een goed gevoel aan over.
Dat heb ik niet vaak bij groepstentoonstellingen. Die hebben doorgaans een bindende factor zoals een thema of een tijdvak, wat moet verklaren waarom de werken bij elkaar zijn geplaatst. Het kan zijn nut hebben als het een verrijking bewerkstelligt van de tentoonstelling in zijn geheel.
Maar het overkomt me regelmatig dat er iets kriebelt bij me omdat ik een gevoel krijg dat het werk bij het thema is bedacht of andersom.
Is kunst dan nog bevrijding? Gooi het maar vrij, denk ik dan. Laat iedereen maar eens insturen waar hij mee bezig is, en niet wat hij denkt te moeten maken voor het gekozen thema. De tentoonstellingscommissie kan dan routes uitzetten en daarnaar selecteren. Wat dan tevoorschijn komt is voor iedereen een verrassing. Dwarsverbanden duiken op, en avontuurlijke combinaties. Ons beeldend potentieel is groot genoeg.
Een mooi idee misschien voor een KCB dat meer dan 75 jaar wil blijven bestaan? Een goed gevoel eraan over houden, dát zou ik graag willen.

Michiel Hertroys

ACTIVITEITEN LEDEN

(voor vermelding in deze rubriek: stuur je info aan de redactie)

- **Marina van der Kooi** *BEELDENinSOEST*, HazArt, Soest, t/m 30 okt | *Najaarssalon*, Pulchri, Den Haag, t/m 25 sep
- **Horden & Schimmel** *Recordum*, It Mondo, Venetië (It), 2 – 18 sep
- **Gerda Schimmel** *Salon des Beaux Arts*, Orangerie du Sénat, Paris (F), 22 sep – 4 okt
- **Anneke Helder** *l'Art Hollandais*, l'atelier de Préporché, Préporché (F), tot 18 sep
- **Harry Beemsterboer** *Abstract in Beeld*, De Boterhal, Hoorn, 22 okt – 27 nov
- **Hans van Marwijk** expositie, Noordwest Ziekenhuisgroep Alkmaar, 27 aug – 25 nov
- **Jolanda Meulendijks** *Vreemde Gasten*, Kunstroute binnenstad Amersfoort, 1+2 okt
- **Carla Rump** *BINNENsteBUITEN*, kunstroute WG Terrein, Amsterdam, t/m 21 sep
- **Roland de Jong Orlando** *Het bewegende ding*, HazArt, Soest, tot 25 sep
- **Suzanne van Baarsen** solo-expo, Heliomare, Wijk aan Zee, sep+okt
- **Nelleke Hulsen** *Figuren – nieuw werk*, Galerie Bollenstreek, Hillegom, t/m 2 okt
- **Femmie Duiven** *Fiber Art*, Art Centre, Schiedam, 2 – 16 okt
- **Nan Mulder** *International Mezzotint Exhibition*, Jill Krutick Gallery, New York (USA), 10 sep – 10 okt
- **Esther Koeman, Liesbeth van Woerden** *KlimaatExpo '22*, museum De Fundatie, Zwolle, 17 sep t/m 4 dec
- **Liesbeth van Woerden** *Platfoms Project*, Athene (Gr), 13 t/m 16 okt
- **Pieter Rynja** *orgelconcert*, Werenfriduskerk, Wervershoof, 25 sep 15:30 | première van zijn compositie *Parafrase over Te Deum Laudamus*, Koepelkerk, Hoorn, 9 okt 15:30
- **Eric Beets** *Stroomopwaarts*, Museum Belvédère, Heerenveen, t/m 2 okt
- **Marit Dik** *Ogenbliksem*, Centraal Museum Utrecht, 29 okt – 18 dec
- **Dien Jorien Geertsma** *Landschap in beweging*, Hortus, Alkmaar, t/m 3 okt
- **Ursula Neubauer** *artist-in-residence*, Botopasi, Suriname, okt

DICHTBUNDEL KCB

In het kader van ons 75-bestaan is een dichtbundel samengesteld. De titel: *dichters bij het KCB van toen tot nu*.
De bundel - vormgegeven door Bureau Groet - telt 144 pagina's en bevat gedichten van 31 dichters die allen lid waren (toen) of zijn (nu) van het KCB.
Behalve in de museumwinkel van Kranenburgh is de bundel ook landelijk te koop in de boekhandel. Prijs € 19,75.
Ook zal er bij de opening van de tentoonstelling de mogelijkheid zijn om de bundel aan te schaffen.
Samenstellers Hans Haring en Rob Komen helpen dan graag.

KCB•NU is de NieuwsUitgave van KunstenaarsCentrumBergen verschijnt 6x per jaar

KunstenaarsCentrumBergen
Hoflaan 26, 1861 CR Bergen NH
info@kunstenaarscentrumbergen.nl
kunstenaarscentrumbergen.nl
Bank: NL98 INGB 0000 6435 00

Redactie: Margreeth Ulm, Rinus van de Peppel
072 5154 157
rinusvandepeppel@hetnet.nl

Tekening K. Cebee: Karen Opstelten
Aforisme: Theo Olthuis
Vormgeving: DieuwkeGroet.nl